

Aspekty środowiskowe w Projekcie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Radomir Matczak, Jakub Pietruszewski

Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Konsultacje społeczne
Prognozy oddziaływania na środowisko
do Projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020
- Gdańsk, 11 czerwca 2012 r.

Przesądzenia

NIE...

- ...ujmuje kwestii **czysto lokalnych** - zasada subsydiarności.
- ...porusza spraw **rutynowych** - ich wykonywanie jest obowiązkiem.
- ...opisuje tego, **co i tak będziemy robić** - co chcemy zmienić?
- ...wszystko jest **równie ważne** zawsze i wszędzie - wybory tematyczne i przestrzenne.

Struktura dokumentu

I. SYTUACJA WYJŚCIOWA

- A. Podsumowanie dotychczasowej realizacji Strategii
- B. Przesłanki aktualizacji strategii
- C. Trendy i uwarunkowania zewnętrzne
- D. Wnioski z analizy sytuacji społeczno-gospodarczej
- E. Prognozy
- F. Analiza SWOT
- G. Wyzwania strategiczne

II. SCENARIUSZE I WIZJA ROZWOJU

- A. Scenariusze rozwoju województwa pomorskiego
- B. Wizja województwa pomorskiego

III. MISJA I CELE

- A. Misja instytucji realizujących strategię
- B. Cele strategiczne i operacyjne

IV. SYSTEM REALIZACJI

- A. Zaangażowane podmioty
- B. Narzędzia realizacji
- C. Finansowanie
- D. Monitorowanie i ocena efektów

Trendy i uwarunkowania zewnętrzne

GLOBALNE

Wyczerpywanie się surowców naturalnych, zwłaszcza energetycznych.

Niestabilna sytuacja polityczna w strategicznych obszarach surowcowych.

Konieczność poszukiwania alternatywnych źródeł energii.

Zmiany klimatu – zjawiska ekstremalne.

EUROPEJSKIE

Uzależnienie UE od dostaw surowców energetycznych.

Działania UE na rzecz pakietu klimatyczno-energetycznego.

Wysoki poziom zanieczyszczenia i degradacja Morza Bałtyckiego

KRAJOWE

Konieczność realizacji ustaleń pakietu 3x20%

Zobowiązania akcesyjne.

Wnioski z analizy sytuacji

Względnie dobra pozycja wyjściowa ...

- **unikatowe środowisko** i walory krajobrazowe oraz dziedzictwo i różnorodność kulturowa;
- **środowiskowe podstawy rozwoju** wielokierunkowej **turystyki** czyniąc z regionu jedną z największych destynacji w kraju;

... ale duże zróżnicowanie przestrzenne ...

- duże dysproporcje w **dostępie do infrastruktury m.in. ochrony środowiska**;

... oraz silne bariery rozwojowe ...

- **dysproporcje w rozwoju różnych gałęzi transportu**, w tym zbiorowego;
- wysokie **ryzyko** wystąpienia **powodzi**;
- niedostateczny **stan** istniejącej **infrastruktury przeciwpowodziowej**;
- **nieefektywne działanie systemów** odbierających, oczyszczających odprowadzających wody opadowe i roztopowe;

Wnioski z analizy sytuacji

...niewykorzystane potencjały...

- **szczególnie korzystne warunki** dla rozwoju różnych form energetyki (w tym konwencjonalnej, jądrowej i odnawialnej).
- **bogate i zróżnicowane** naturalne **zasoby energetyczne**, w tym odnawialne (głównie wiatr i biomasa).
- duże zainteresowanie potencjalnymi zasobami **niekonwencjonalnych źródeł węglowodorów**.
- znacząca **presja energetyki na środowisko**, występowanie przekroczeń norm jakości powietrza związane m.in. z niską emisją.
- **efektywność energetyczna** ponad dwukrotnie niższa niż przeciętnie w krajach UE.

Jakie wyzwania musimy podjąć w perspektywie 2020?

KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Rynek pracy i stan
zdrowia
mieszkańców

Regionalny rynek
usług edukacyjnych i
konkurencyjność
uczelni

B+R i atrakcyjność
inwestycyjna
regionu

Rozwój kapitału i
kompetencji
społecznych

TERYTORIUM I INFRASTRUKTURA

Dostępność
transportowa

Aktywizacja
obszarów poza OMT

Dostęp do dobrej
jakości usług i
infrastruktury

Bezpieczeństwo
energetyczne

ZARZĄDZANIE ROZWOJEM

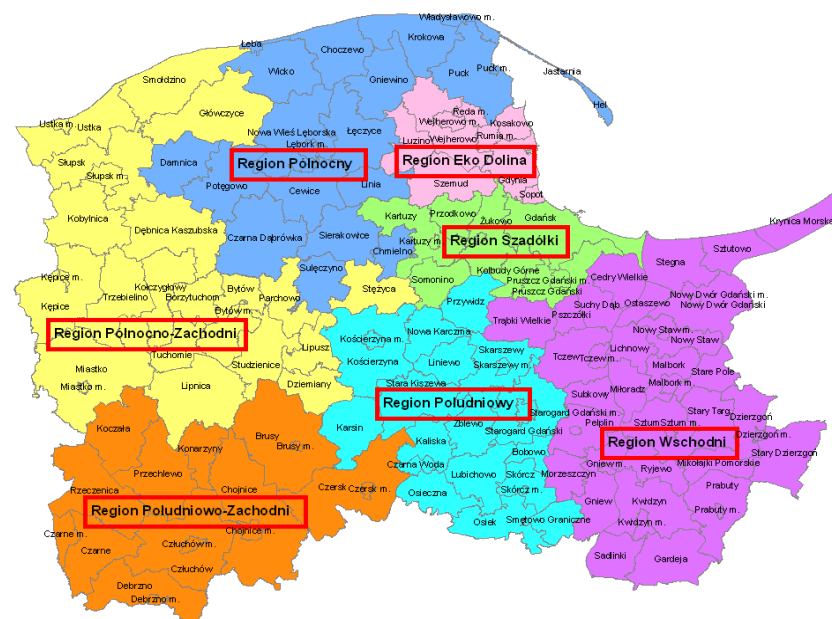
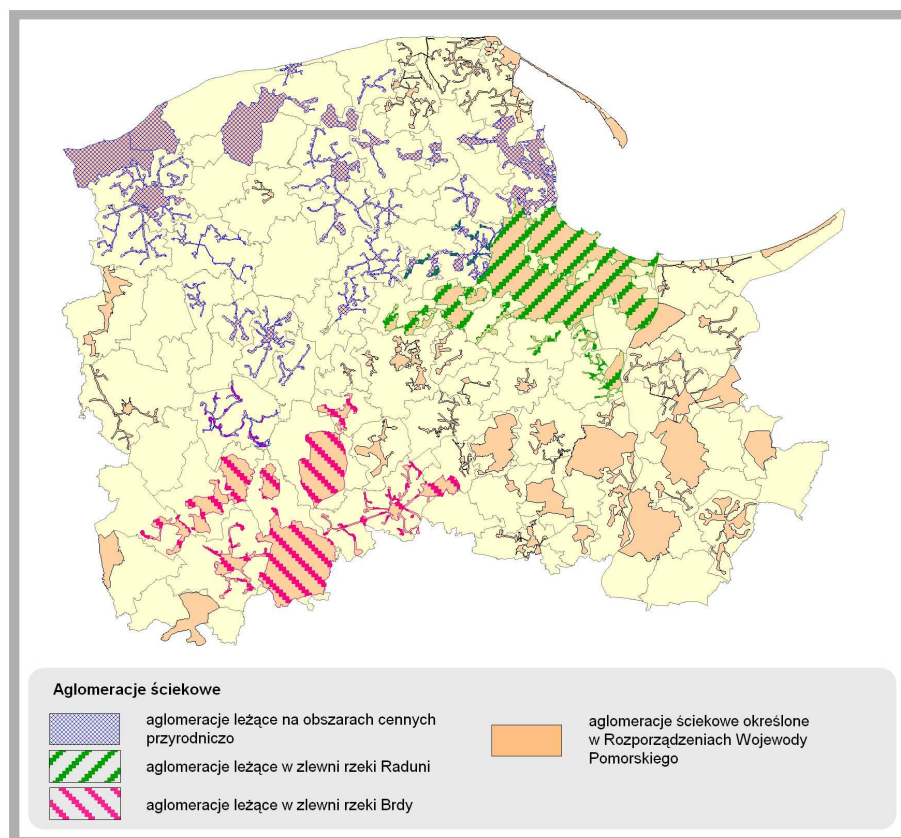
Poprawa jakości
zarządzania przestrzenią

Podwyższenie zdolności
instytucjonalnej do
zarządzania rozwojem
regionu

Wyzwanie prośrodowiskowe (1)

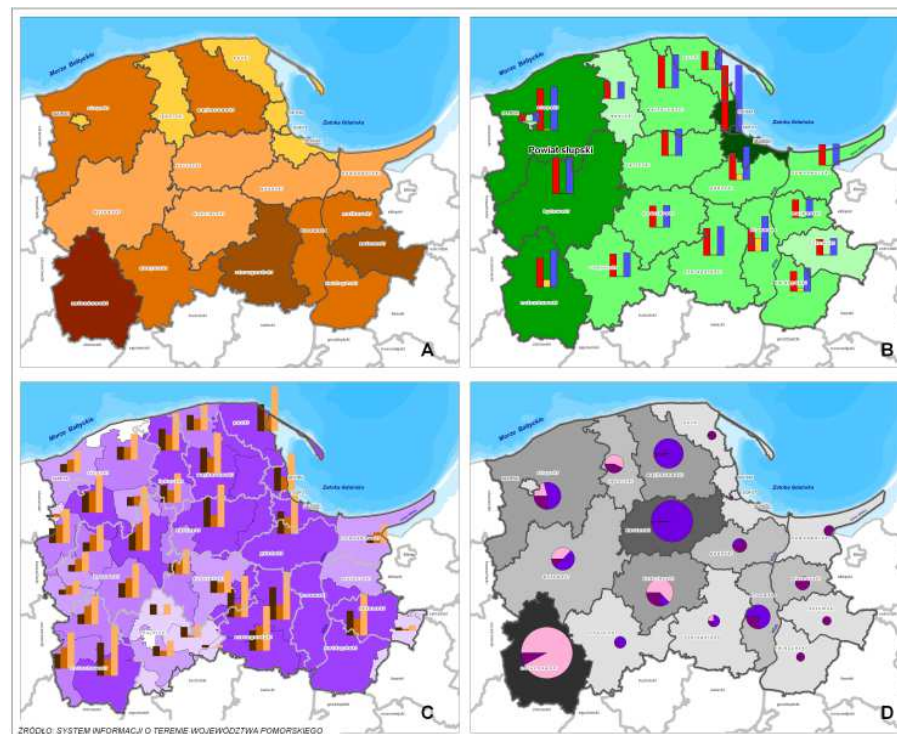
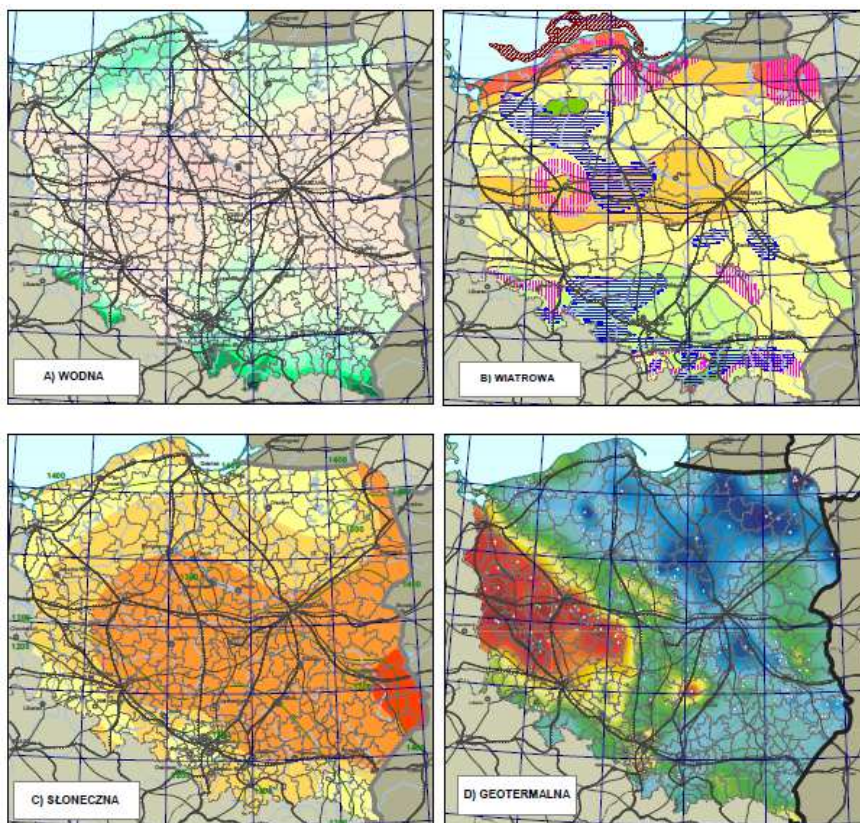
Ograniczanie dysproporcji wewnątrz regionu i zapewnienie mieszkańcom dostępu do dobrej jakości usług publicznych (w tym edukacji, ochrony zdrowia, szerokopasmowego internetu, kultury oraz administracji) i infrastruktury

Wyzwanie prośrodowiskowe (2)

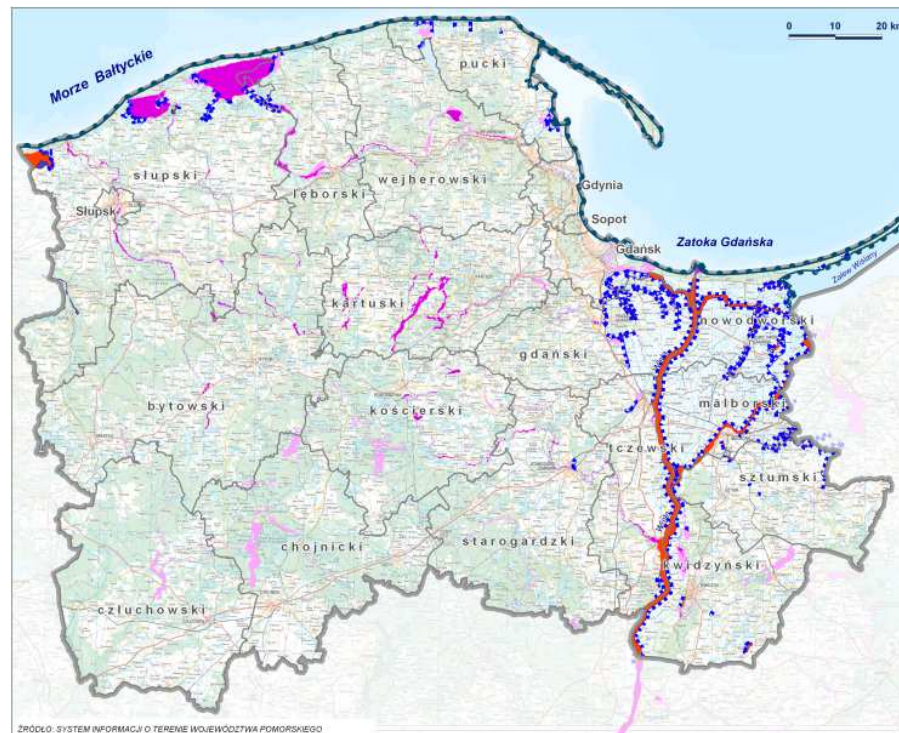
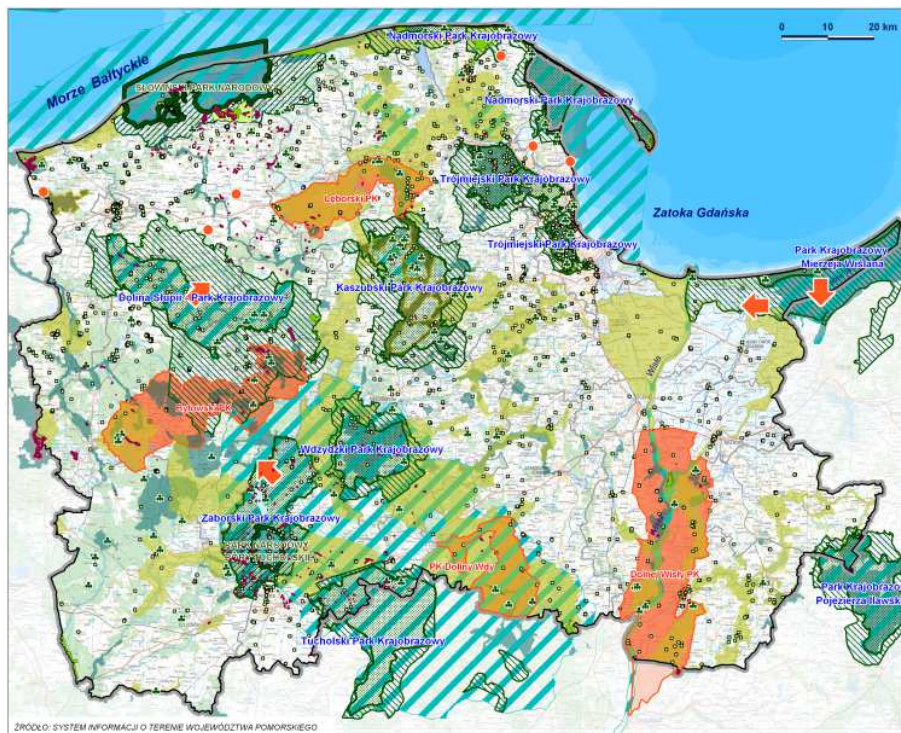
Wykorzystanie potencjału posiadanych zasobów i warunków rozwoju energetyki dla podniesienia bezpieczeństwa energetycznego i uzyskania niezależności energetycznej oraz statusu lidera produkcji zielonej energii w kraju.

Wyzwanie prośrodowiskowe (3)

Poprawa jakości zarządzania przestrzenią warunkująca optymalne wykorzystanie potencjałów terytorialnych (w tym przyrodniczego, krajobrazowego, kulturowego, gospodarczego) dla zapewnienia wysokiej jakości życia, budowy unikatowej oferty turystycznej oraz poprawy bezpieczeństwa powodziowego.

Wizja rozwoju

Pomorskie w 2020 roku to region:

otwartej gospodarki – atrakcyjnej dla inwestorów, turystów, opartej na wiedzy, kreatywności, efektywnie wykorzystującej potencjały rozwojowe

aktywnych mieszkańców – przedsiębiorczych, aktywnych zawodowo, twórczych, podnoszących swoje kompetencje, tworzących wspólnotę, umacniających swoją tożsamość regionalną, efektywnie wpływających na jakość działania administracji

spójnej przestrzeni – dostosowanego do długofalowych potrzeb systemu transportowego i energetycznego, efektywnie wykorzystującej zasoby i walory naturalne, skutecznie przeciwdziałając skutkom ekstremalnych zjawisk naturalnych

Siatka Celów Strategicznych

OTWARTA GOSPODARKA	AKTYWNI MIESZKAŃCY	SPÓJNA PRZESTRZEŃ
1. Efektywne sieci współpracy gospodarczej	1. Wysoka aktywność zawodowa	1. Sprawny system transportowy
2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe	2. Wysoka aktywność społeczna	2. Efektywne gospodarowanie energią
3. Skuteczny system obsługi inwestorów	3. Wyrównany dostęp do usług publicznych	3. Czyste środowisko i bioróżnorodność
4. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna		4. Skuteczna ochrona przeciwpowodziowa

Formuła opisu celów operacyjnych:

- Kierunki działań
- Obszary Strategicznej Interwencji
- Oczekiwane efekty / wskaźniki
- Oczekiwania wobec Rządu
- Kluczowe warunki sukcesu

Cel strategiczny 3

SPÓJNA PRZESTRZEŃ

Cele operacyjne	Kierunki działania
3.1. Sprawny system transportowy	1. Powiązanie węzłów dostępności zewnętrznej z siecią transportową regionu i ich rozwój 2. Rozwój sieci drogowej wiążącej ośrodki regionalne i subregionalne między sobą 3. Rozwój sieci drogowej wiążącej ośrodki powiatowe z ich obszarami funkcjonalnymi 4. Rozwój infrastruktury kolejowej liniowej i węzłów przesiadkowych 5. Rozwój infrastruktury miejskiego transportu zbiorowego 6. Integracja i koordynacja transportu zbiorowego
3.2. Efektywne gospodarowanie energią	1. Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej 2. Wsparcie działań z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii 3. Rozwój systemów zaopatrzenia w ciepło i zwiększanie zasięgu ich oddziaływania 4. Zmiana lokalnych i indywidualnych źródeł energii
3.3. Czyste środowisko i bioróżnorodność	1. Rozwój infrastruktury odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych 2. Rozwój kompleksowych systemów zagospodarowania odpadów komunalnych 3. Poprawa spójności przestrzeni przyrodniczej oraz wspieranie zachowania bioróżnorodności
3.4. Skuteczna ochrona przeciwpowodziowa	1. Podniesienie skuteczności nietechnicznych i technicznych metod ograniczania skutków powodzi oraz rozwój systemów monitorowania zagrożeń powodziowych 2. Rozwój systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych

Miara sukcesu

Dynamika spadku energochłonności gospodarki, w tym energochłonności transportu, w latach 2015-2020 szybsza niż średnio w Polsce.

Cel operacyjny 3.2

EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ENERGIA

Kierunki działań:

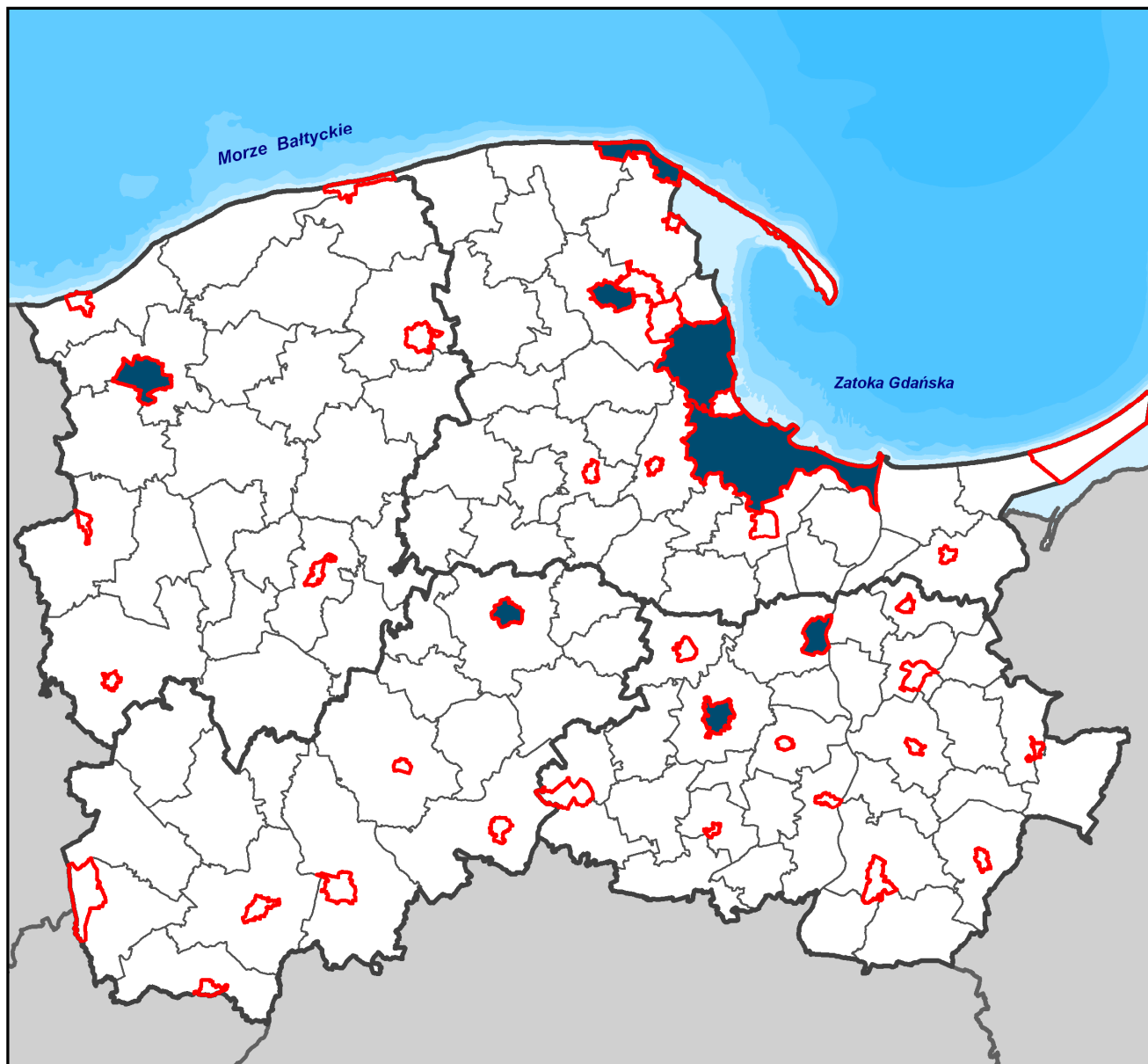
1. Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej;
2. Wsparcie działań z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
3. Rozwój systemów zaopatrzenia w ciepło i zwiększanie zasięgu ich oddziaływania;
4. Zmiana lokalnych i indywidualnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Oczekiwane efekty:

- **zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego;**
- **zwiększenie efektywności energetycznej** (wytwarzanie energii w kogeneracji, zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej, szczególnie w budynkach mieszkalnych i obiektach użyteczności publicznej);
- **wzrost stopnia wykorzystania OZE** w rozproszonych źródłach energii;
- **zmniejszenie kosztów** zużycia energii;
- **poprawa jakości powietrza.**

KD 3.2.3 i KD 3.3.4

Energetyka – zaopatrzenie w ciepło i kogeneracja

POMORSKIE
2020

CEL OPERACYJNY 3.2

Kierunek działania 3 i 4

miasta na terenie których występują przekroczenia standardów jakości powietrza

obszary miast

W 2010 r. stacje pomiarowe dla PM10 i benzo(a)pirenu zlokalizowane były jedynie w: Gdańsku, Gdyni, Kościerzynie Słupsku, Sopocie, Starogardzie Gd., Tczewie, Wejherowie, Władysławowie

granice subregionów

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO
I PRZESTRZENNEGO
UL. OKOPOWA 21/27, 80-810 GDAŃSK
TEL./FAX 58 32 68 684/ 32 68 688
www.pomorskie.eu

Cel operacyjny 3.3

CZyste Środowisko i Bioróżnorodność

Kierunki działań:

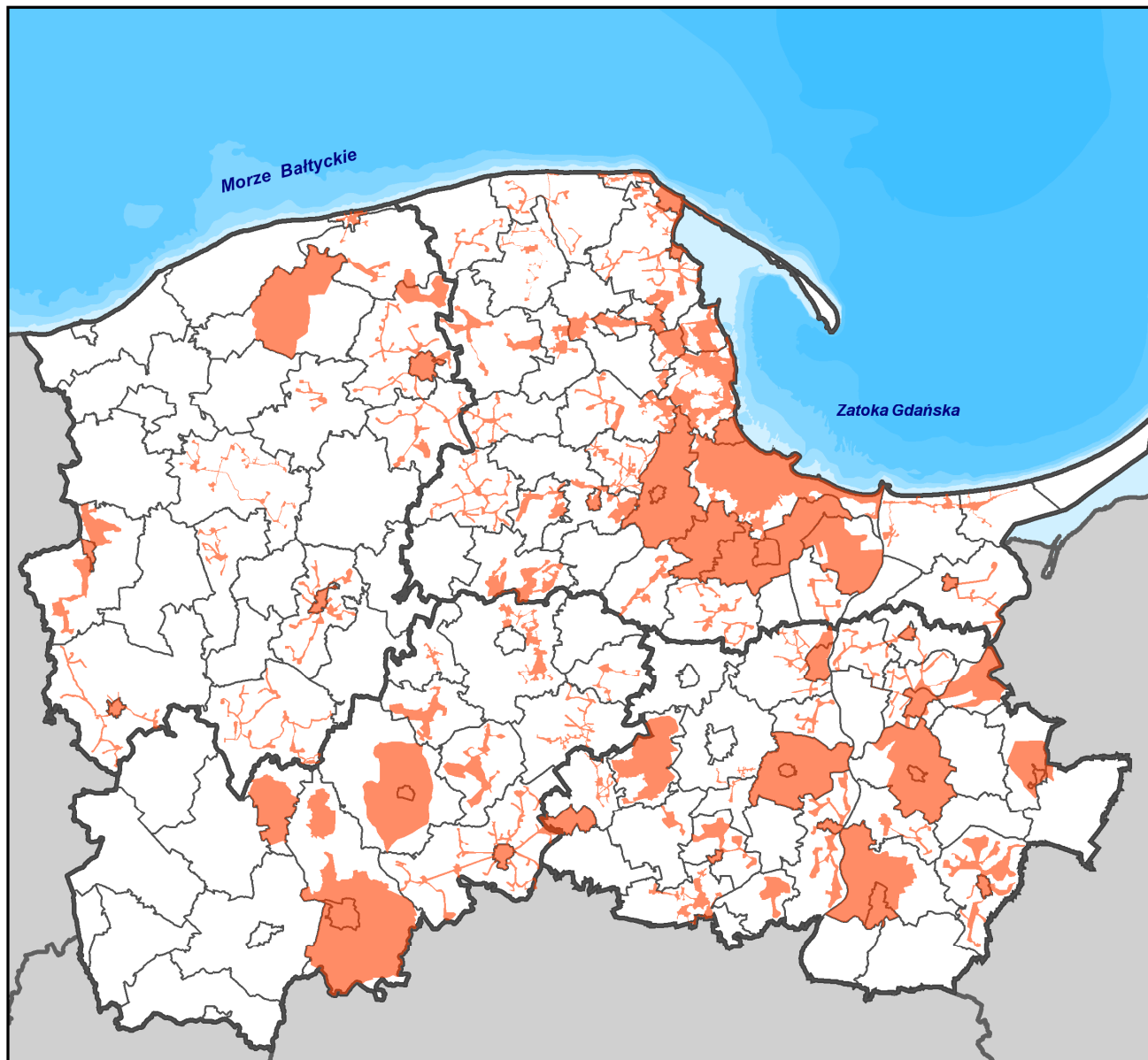
1. Rozwój infrastruktury odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych;
2. Rozwój kompleksowych systemów zagospodarowania odpadów komunalnych;
3. Poprawa spójności przestrzeni przyrodniczej oraz wspieranie zachowania bioróżnorodności.

Oczekiwane efekty:

- poprawa jakości wód;
- zmniejszenie dysproporcji w zakresie przyłączenia budynków do sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych;
- sprawne funkcjonowanie kompleksowych systemów gospodarki odpadami komunalnymi;
- ograniczenie presji na przestrzeń przyrodniczą oraz poprawa jej spójności ekologicznej;
- ustanowienie planów ochrony parków krajobrazowych oraz zachowanie walorów krajobrazowych regionu;
- odbudowa zasobów bioróżnorodności, w tym przywracanie do stanu naturalnego siedlisk oraz utrzymanie lub wzrost populacji gatunków chronionych.

KD 3.3.1

Aglomeracje ściekowe

POMORSKIE
2020

CEL OPERACYJNY 3.3

Kierunek działania 1

obszary aglomeracji ściekowych
niepełniające wymagań akcesyjnych

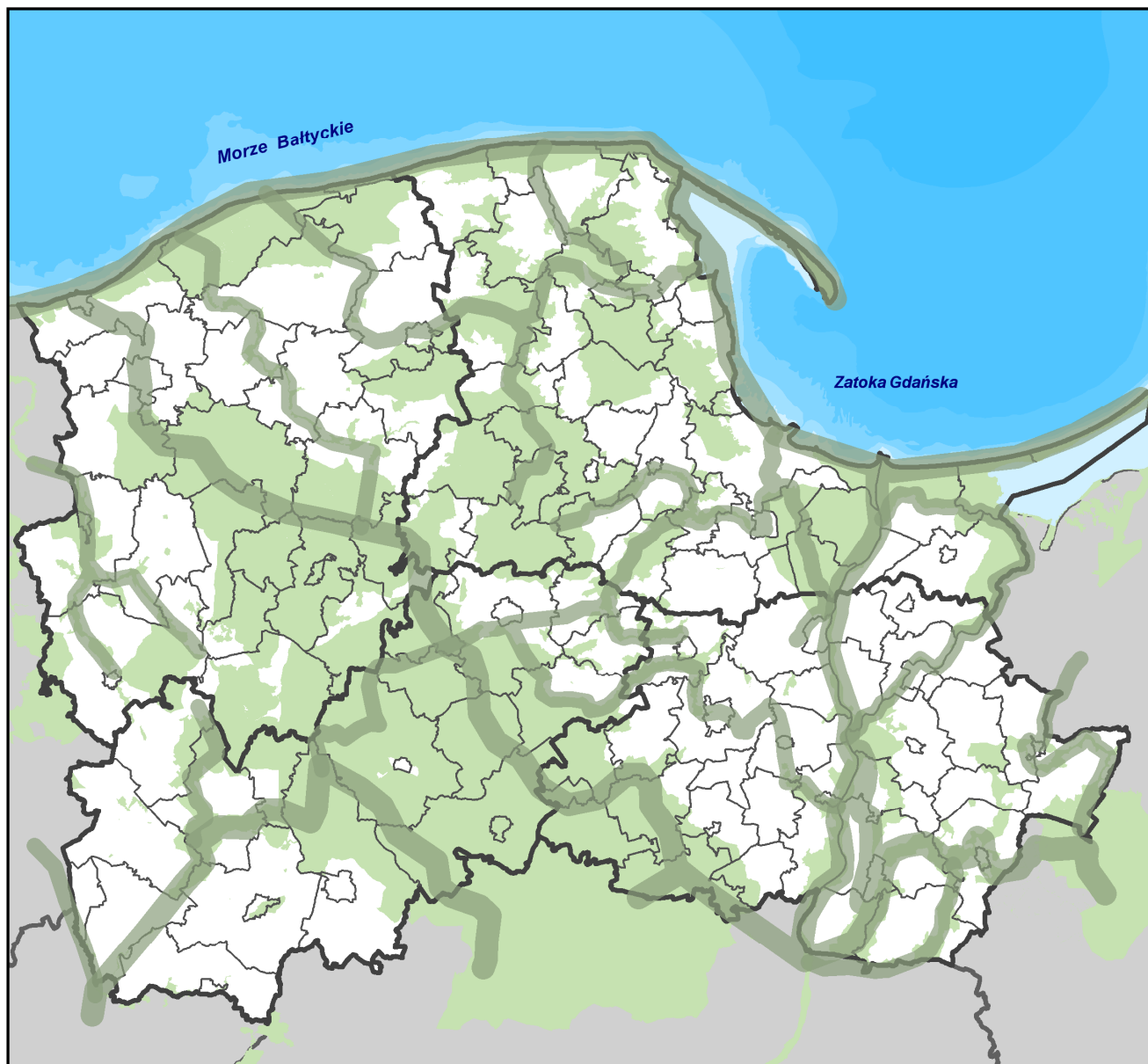
granice subregionów

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO
I PRZESTRZENNEGO
UL. OKOPOWA 21/27, 80-810 GDAŃSK
TEL./FAX 58 32 68 684/ 32 68 688
www.pomorskie.eu

KD 3.3.3

Struktury przyrodnicze

POMORSKIE
2020

CEL OPERACYJNY 3.3

Kierunek działania 3

obszary cenne przyrodniczo,
w szczególności objęte prawnymi
formami ochrony przyrody

przebieg korytarzy ekologicznych

granice subregionów

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO
I PRZESTRZENNEGO
UL. OKOPOWA 21/27, 80-810 GDAŃSK
TEL./FAX 58 32 68 684/ 32 68 688
www.pomorskie.eu

Cel operacyjny 3.4

SKUTECZNA OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Kierunki działań:

1. Podniesienie skuteczności nietechnicznych i technicznych metod ograniczania skutków powodzi oraz rozwój systemów monitorowania zagrożeń powodziowych i powiadamiania ludności;
2. Rozwój systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych i roztopowych.

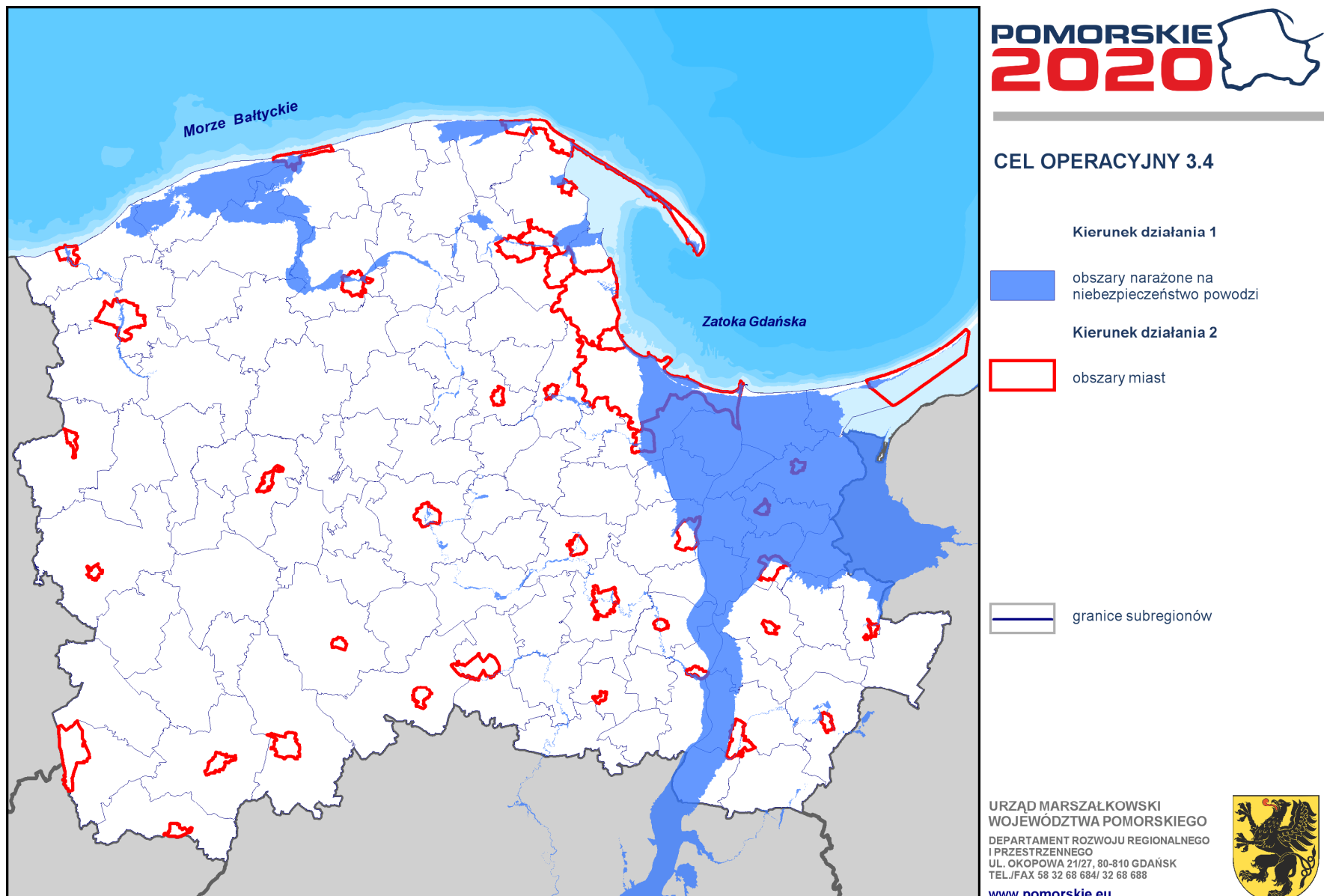
Oczekiwane efekty:

- zapewnienie możliwie najbardziej **skutecznej ochrony przeciwpowodziowej** obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- **poprawa stanu** technicznego istniejącej **infrastruktury przeciwpowodziowej**;
- **rozbudowa systemów monitorowania** zagrożeń powodziowych oraz **powiadamiania** ludności o zagrożeniach;
- ograniczenie przypadków występowania lokalnych podtopień oraz poprawa jakości wód poprzez zapewnienie **efektywnej pracy systemów odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych** oraz utrzymanie lub wzrost populacji gatunków chronionych.

KD 3.4.1/KD 3.4.2

Ograniczanie skutków powodzi

Systemy odbioru i oczyszczania wód opadowych/roztopowych

System realizacji

Zasadniczymi narzędziami realizacji Strategii będą **programy wojewódzkie** i wynikające z nich **przedsięwzięcia**

Program wojewódzki w zakresie:	Cele operacyjne Strategii
Rozwoju gospodarczego	1.1 Efektywne sieci współpracy gospodarczej 1.2 Konkurencyjne szkolnictwo wyższe 1.3 Skuteczny system obsługi inwestorów 2.3 Wyrównany dostęp do usług publicznych (<i>instytucje publiczne</i>)
Atrakcyjności turystycznej i kulturalnej	1.4 Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna
Aktywności zawodowej i społecznej	2.1 Wysoka aktywność zawodowa 2.2 Wysoka aktywność społeczna 2.3 Wyrównany dostęp do usług publicznych (<i>edukacja, internet</i>)
Ochrony zdrowia	2.3 Wyrównany dostęp do usług publicznych (<i>zdrowie</i>)
Infrastruktury transportowej i transportu zbiorowego	3.1 Sprawny system transportowy
Energetyki i środowiska	3.2 Efektywne gospodarowanie energią 3.3 Czyste środowisko i bioróżnorodność 3.4 Skuteczna ochrona przeciwpowodziowa

Wszystkie dokumenty i informacje związane z procesem aktualizacji Strategii, a także formularz konsultacyjny dostępne są na stronie:

www.strategia2020.pomorskie.eu

Zapraszamy!

